



# Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 22/04/2014

**DANIŞTAY BAŞKANLIğINA**

**YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMLİDİR.**  
**DURUŞMA İSTEMLİDİR.**

**DAVACI** : Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı  
Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. Av. Özdemir Özok Sokak  
No: 8 Balgat Ankara

**VEKİLLERİ** : Av. Seray Şenfer  
Aynı Adreste.

**DAVALI** : Orman ve Su İşleri Bakanlığı - Ankara

**KONU** : 18.04.2014 tarih 28976 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Orman Kanununun 17/3 ve 18 inci Maddelerinin Uygulama Yönetmeliği”nin 4. maddesinin 1. ve 5. fıkralarının, 5. maddesinin 1. fıkrasında geçen “*define aranmasına*” ibaresinin, 6. maddesinin 1. fıkrasının e bendinde yer alan “*define arama izinlerinde define arama ruhsatını*” tümcesinin, 7. maddesinin 2. fıkrasında yer alan “*define arama*” ibaresinin, 12. maddesinin 3. fıkrasının a bendinde “*dışındaki bedeller ve teminat*” tümcesinin, 22. maddesinin 1. fıkrasının “*Bölge müdürlüğü izin sahalarının kontrolünü bütçe ödenekleriyle sınırlı olmak kaydıyla serbest yeminli ormancılık bürolarına da yaptırabilir.*” şeklindeki 2. cümlesi ile “*Ancak su isale hattı, baraj, gölet, doğalgaz boru hattı, petrol boru hattı, elektronik haberleşme sistemlerine ait baz istasyonu, enerji nakil hattı, yol, telefon iletim hattı izinlerinde saha kontrolleri yatırım tamamlanuncaya kadar her yıl, yatırımın tamamlanmasını takiben sonu sıfır ve beş ile biten yıllarda yapılır.*” şeklindeki 3. cümlesinin, 27. maddesinin 2. fıkrasının “*Ancak 8/11/2003 tarihinden önce Devlet idareleri adına araştırma, eğitim ve dinlenme tesisi yapılması maksadıyla verilen izinlerin üçüncü kişilere işlettirilmesine Bakanlıkça izin verilebilir.*” şeklindeki son cümlesinin **iptali ile yargılama sonuçlanıp hüküm kesinleşinceye kadar yürütmenin durdurulması istemidir.**

**TEBLİĞ TARİHİ** : 18.04.2014



## OLAYLAR ve HUKUKSAL NEDENLER :

### **Türkiye Barolar Birliği'nin Dava Açma Hak ve Yetkisi:**

Bilindiği üzere, Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuk güvenliğini sağlayan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir. Anayasa'nın 135. maddesinin birinci fıkrasına uyarınca, *"Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir"*. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 109. maddesine göre ise, Türkiye Barolar Birliği, bütün baroların katılımıyla oluşan, kamu kurumu niteliğinde, tüzel kişiliğe sahip bir meslek kuruluşudur. Türkiye Barolar Birliği, kurulduğu günden bu yana yasaların bir meslek kuruluşu olarak kendisine yüklediği görevlerinin yanında, toplumun hukuki sorunlarıyla ilgili görüş ve önerileriyle de Türk hukuk sisteminin gelişmesine katkı sağlamış olup, sağlamaya da devam edecektir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun *"Birliğin görevleri"* başlıklı 110. maddesinin 17. bendinde bütün baroların katılımı ile oluşan kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan Türkiye Barolar Birliği'ne *"Hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak ve korumak, bu kavramlara işlerlik kazandırmak"* görevi verilmiş olup, aşağıda açıklanan nedenler uyarınca iptal davasına konu ettiğimiz *"Orman Kanununun 17/3 ve 18 inci maddelerinin Uygulama Yönetmeliği"* nin uygulanması halinde uzun vadede ormanların adeta talanına olanak verilerek, Anayasa'nın 56. maddesinde düzenlenen sağlıklı bir çevrede yaşam hakkı ile anayasal güvence altında bulunan ormanlar zarar göreceğinden, kanun koyucunun müvekkil Türkiye Barolar Birliği'ne verdiği görev ve yetki uyarınca, müvekkil Birliğin dava açma hak ve yetkisi bulunmaktadır.

### **İptal Nedenleri :**

Davalı Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından hazırlanan *"Orman Kanununun 17/3 ve 18 inci Maddelerinin Uygulama Yönetmeliği"*, (Ek-1) 18.04.2014 tarih 28976 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup aşağıda açıklanan nedenler



# Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 22/04/2014

uyarınca sözü edilen yönetmeliğin belirtilen kısımlarının iptal edilmesi gerekmektedir. Şöyle ki;

Anayasa'nın "Ormanların Korunması ve Geliştirilmesi" kenar başlıklı 169. maddesinde "**Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.**

*Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.*

**Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez.** Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz.

*Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler ile 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında, orman sınırlarında daraltma yapılamaz." denmektedir.*

Anayasa Mahkemesi'nin 26.01.2012 tarih, E.2010/85, K.2012/13 sayılı kararında (Ek-2) devlet ormanları üzerinde ancak kamu yararı ve zorunluluk hallerinde yalnızca irtifak hakkı tesisine olanak tanınacağı belirtildikten sonra ormanlık arazi üzerinde yapılaşmanın zorunluluğu tespitinde kamu yararının değerlendirilmesi aşamasında, yapılaşmaya konu kamu yararı ile ormanın, orman olarak korunmasındaki kamu yararının karşılaştırılması ve üstün olan kamu yararının tercih edilerek ona göre izin verilmesinin gerekli olduğu ifade edilmiştir.

**Ormanlar, alıntılanan anayasal hüküm uyarınca özel olarak koruma altında olduğundan, devlet, orman arazilerini bedeli karşılığında tahsis ederken sadece kamu yararı ya da sadece zorunluluk ölçütünü dikkate almamalı; tahsis aşamasında bu ölçütler hem birlikte değerlendirilmeli hem de çatışan kamu yararları yukarıda anılan Anayasa Mahkemesi kararı uyarınca da üstünlük denetimine tabi tutulmalıdır.**



# Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 22/04/2014

**I-** “Orman Kanununun 17/3 ve 18 inci Maddelerinin Uygulama Yönetmeliği”nin 4. maddesinin 1. ve 5. fıkraları aşağıdaki şekildedir:

(1) “Ormanlık alanlarda kamu yararı ve zaruret bulunması halinde; yol, liman geri hizmet alanı, havaalanı, demiryolu, teleferik hattı, tünel gibi ulaşım tesislerine; patlayıcı madde emniyet alanı, yer altında yapılacak patlayıcı madde deposu, savunma ve güvenlik tesislerine; enerji nakil hattı, trafo binası, enerji üretim santralleri, ölçüm ve gözlem istasyonları gibi enerji tesislerine; telefon iletim hattı, iletişim panosu, ölçüm istasyonu, R/L tesisleri, radyo-televizyon verici istasyonu ve antenleri, elektronik haberleşme sistemlerine ait baz istasyonları, fiber optik kablo gibi haberleşme tesislerine; su arama, jeotermal kaynak ve doğal mineralli su arama, su kuyusu, kaptaj, su isale hattı, su deposu gibi su tesislerine; atık su tesislerine; petrol ve doğalgaz boru hattı; alt yapı tesislerine; katı atık aktarma istasyonu, katı atık bertaraf ve düzenli depolama tesislerine; ruhsata dayalı petrol ve doğalgaz arama, işletilme ve yeraltı doğalgaz depolanmasına ilişkin tesislere; baraj; gölet; sokak hayvanları bakımevi; mezarlık tesislerine; sağlık ocağı, hastane gibi sağlık tesislerine; ilk, orta ve lise ve dini eğitim tesisi gibi eğitim tesislerine; futbol sahası, kapalı spor salonu, atış poligonu gibi spor tesislerine ve bunlarla ilgili yer, bina ve tesislere izin verilebilir.”

(5) “Yer altında inşa edilecek tesislerin yüzeye isabet eden izdüşümleri için izin alınır.”

Dava konusu Yönetmeliğin iptalini talep ettiğimiz 4. maddesinin dayanağı 6831 sayılı Orman Kanununun 17. maddesinin 3. fıkrası olup

“Savunma, ulaşım, enerji, haberleşme, su, atık su, petrol, doğalgaz, altyapı, katı atık bertaraf ve düzenli depolama tesislerinin; baraj, gölet, sokak hayvanları bakımevi ve mezarlıkların; Devlete ait sağlık, eğitim ve spor tesislerinin ve bunlarla ilgili her türlü yer ve binanın Devlet ormanları üzerinde bulunması veya yapılmasında kamu yararı ve zaruret olması halinde, gerçek ve tüzel kişilere bedeli mukabilinde Çevre ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. Devletçe yapılan ve/veya işletilenlerden bedel alınmaz. Bu izin süresi kırkdokuz yılı geçemez. Bu alanlarda Devletçe yapılanların dışındaki her türlü bina ve tesisler iznin sona ermesi halinde eksiksiz ve bedelsiz olarak Orman Genel Müdürlüğünün tasarrufuna geçer. Söz konusu tesisler Orman Genel Müdürlüğü veya Çevre ve Orman Bakanlığı ihtiyacında kullanılabilir veya kiraya verilmek suretiyle değerlendirilebilir. İzin amaç ve şartlarına uygun olarak faaliyet gösteren hak sahiplerinin izin süreleri; yer, bina ve tesislerin rayiç değeri üzerinden belirlenecek yıllık bedelle doksan dokuz yıla kadar uzatılabilir. Bu durumda devir işlemleri uzatma süresi sonunda yapılır. Verilen izinler amaç dışında kullanılamaz.” hükmünü haizdir.

Adres : Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. Av.Özdemir Özok Sokak No:8 06520 Balgat - ANKARA

Tel : 0 (312) 292 59 00 - Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi: [www.barobirlik.org.tr](http://www.barobirlik.org.tr) e-mail: [tbb@barobirlik.org.tr](mailto:tbb@barobirlik.org.tr)



# Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 22/04/2014

Anayasa'nın 169.hükmü uyarınca özel olarak korunan orman arazilerinin bedel karşılığında tahsisi işlemlerini düzenleyen dava konusu Yönetmeliğin iptalini talep ettiğimiz maddesinde, ormanlık arazi üzerinde yapılaşmaya gidilmesinde kamu yararı olduğu davalı Bakanlıkça tespit edilen tesislerin alıntılanan yasa hükmüne uygun şekilde "**Savunma, ulaşım, enerji, haberleşme, su, atık su, petrol, doğalgaz, altyapı, katı atık bertaraf ve düzenli depolama tesislerinin; baraj, gölet, sokak hayvanları bakımevi ve mezarlıkların; Devlete ait sağlık, eğitim ve spor tesisleri**" ile sınırlı olarak belirlenmesi gerekmekte iken; kullanılan "gibi tesisler" ibareleri ile "ve bunlarla ilgili yer, bina ve tesislere" tümcelerinin Yönetmeliğin hazırlanması amacını aştığı kuşkusuzdur.

Yönetmeliğin 4. maddesinin dava konusu birinci fıkrasında yer alan ifadelerin tümünün, yasa hükmünü genişletecek belirsiz bir nitelik taşıdığı ve bu yönüyle de "Hukuk Devleti" ana ilkesinin en önemli bileşenlerinden biri olan hukukî güvenlik ilkesine aykırı olduğunu ifade etmek gerekmektedir. Zira Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan "**Hukuk Devleti**" ilkesi, en kısa tanımıyla, vatandaşların "hukuki güvenlik" içinde yaşadıkları, kamu gücünün tüm eylem ve işlemlerinin yargı denetimine tâbi tutulduğu bir sistemi anlatmaktadır.

Nitekim Anayasa Mahkemesi de "Hukuk Devleti"ni; "*...insan haklarına saygı gösteren ve bu hakları koruyucu, âdil bir hukuk düzenini kuran ve bunu devam ettirmeye kendini zorunlu sayan ve bütün faaliyetlerinde hukuka ve Anayasa'ya uyan bir devlet...*" olarak tanımlamakta (Anayasa Mahkemesi'nin 11.10.1963 tarih E. 1963/124, K. 1963/243 sayılı kararı) ve "Hukuk Devleti"nin ön koşullarından birinin de, kişilere "hukuk güvenliği"nin sağlanması olduğunu ifade etmektedir.

Gerçekten, Anayasa Mahkemesi'ne göre;

"Kişilere hukuk güvenliğinin sağlanması, Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devletinin ön koşullarındandır. Hukuk devleti, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerektirir" (Anayasa Mahkemesinin 22.12.2011 tarih E. 2010/7, K. 2011/172 sayılı kararı).

Dava konusu Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrası tüm olarak alıntılanan dayanak yasa hükmünü aşacak biçimde düzenlenmek suretiyle yasaya aykırılık oluşturmaktadır. Aynı şekilde yasa hükmünü genişleten ve kamu yararı gerekçesi ile yaklaşık 50 adet tesisin orman arazisi üzerinde kurulmasına olanak veren bu düzenleme, kanun hükmüne aykırılık yanında başta Anayasa'nın 169. maddesine de aykırılık teşkil etmektedir.



# Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 22/04/2014

Bundan başka fıkrada yer verilen “gibi tesisler” ibareleri ile “ve bunlarla ilgili yer, bina ve tesislere” tümceleri de, bu bağlamda öngörülebilirliği olmayan; dolayısıyla da hukuk devleti ilkesine açıkça aykırı düşen ifadeler olarak görülmektedir.

**Dava konusu Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrası, “öngörülebilirlik” ve “hukuk güvenliği” gereklerine cevap verecek açıklık ve belirlilikte olmadığından; genel ve hemen daima daha soyut olan kanun hükümlerinin uygulama alanına dönük olarak somutlaştırılması ve ilgili kanun hükümlerinin yorumlanmasından kaynaklanabilecek muhtemel belirsizliklerin ortadan kaldırılması amacıyla hazırlanması gerekli dava konusu yönetmeliğin düzenleniş amacına da aykırı niteliktedir.**

Diğer yandan, Yönetmelik maddesinin iptale konu Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrasında yer alan “*patlayıcı madde emniyet alanı, yer altında yapılacak patlayıcı madde deposu,... yeraltı doğalgaz depolanmasına ilişkin*” tesisler, orman arazisinin altına konuşlandırıldığında, ülkemizin orman yangını konusunda her yıl yaşadığı kronik sorun sözü edilen tesisler ile birlikte düşünüldüğünde; sonuç, dünyanın, ülkemizin ciğerlerinin yanması yanı sıra o arazi üzerindeki ve çevresindeki doğal hayat da dahil tüm insanlığın ve yerleşimin zarar görmesi olacaktır. Bu nedenle anılan fıkra ile aynı maddenin 5. fıkrasının da iptalini talep zorunluluğu doğmuştur.

**Tüm bu açıklamalarımız ışığında dava konusu edilen düzenleme, belirlilik ve hukuki güvenlik ilkeleri bağlamında “hukuk devleti” ilkesine ve Anayasa’nın “Ormanların Korunması ve Geliştirilmesi” kenar başlıklı 169. maddesine aykırıdır.**

**Anayasa ile güvence altına alınan bir hakkın, yönetmelikle, üstelik de son derece belirsiz ifadeler içeren, idareye sınırsız takdir hakkı veren düzenleme ile kısıtlanması olanağı getirilmesi, hukuka açıkça aykırılık teşkil ettiğinden; dava konusu düzenlemenin iptal edilmesi gerekmektedir.**

**II-** Dava konusu Yönetmeliğin iptalini talep ettiğimiz 5. maddesinin 1. fıkrasında geçen “*define aranmasına*” ibaresinin, 6. maddesinin 1. fıkrasının e bendinde yer alan “*define arama izinlerinde define arama ruhsatını*” tümcesinin, 7. maddesinin 2. fıkrasında yer alan “*define arama*” ibaresinin dayanağı 6831 sayılı Orman Kanunu’nda bulunmamaktadır.

**Anayasal güvence altında bulunan orman arazilerinin kamu yararı ve zorunluluk ölçütleri ile bir bağlantısı bulunmayan “define arama” faaliyeti nedeniyle tahsisine olanak veren Yönetmeliğin “18 inci maddeye göre verilecek izinler ile arkeolojik**





# Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 22/04/2014

*kazı, restorasyon ve define arama izinleri*” başlıklı 5. maddesinin 1. fıkrasında yer alan ibare başta Anayasa olmak üzere Orman Kanunu’na aykırılık oluşturmaktadır.

Aynı gerekçe ile Yönetmeliğin 6. maddesinin 1. fıkrasının e bendinde yer alan *“define arama izinlerinde define arama ruhsatını”* tümcesinin, 7. maddesinin 2. fıkrasında yer alan *“define arama”* ibaresinin iptal edilmesi gerekmektedir.

**III-** *“Orman Kanununun 17/3 ve 18 inci Maddelerinin Uygulama Yönetmeliği”*nin *“Teminat ve Bedellerin İadesi”* başlıklı 12. maddesinin 3. fıkrası şu şekildedir:

*“Ancak;*

*a) İzin sahibinin kesin izin başlangıç tarihinden itibaren bir yıl içinde vazgeçmesi nedeniyle iznin iptal edilmesi ve yatırılan bedellerin ve teminatın iptal tarihinden itibaren en geç üç ay içinde iadesinin talep edilmesi halinde; izin verilen saha içinde hiçbir noktada çalışma yapılmamış olması ve izin öncesi doğal yapının bozulmamış olmasının heyetçe düzenlenecek raporla tespiti ve bölge müdürlüğünün onayı ile arazi izin bedeli dışındaki bedeller ve teminat faizsiz olarak iade edilir.”*

**Anayasal koruma altında bulunan ormanlık arazilerin kamu yararı ve zorunluluk hallerinin bir arada gerçekleşmesi ve izin verilen tesis ile oluşan kamu yararının, ormanın orman olarak korunmasındaki kamu yarardan üstün olması durumunda, yapılaşmaya açılması sonrası yatırımcının keyfi şekilde yatırımından alıntılanan fıkradaki süre içinde vazgeçmesi halinde, ormanın orman olarak kalmasındaki kamu yararı o yatırıma verilen izin süresince risk altında bulunmaktadır. Fıkra bu hali ile kaldığı takdirde, kamunun belirli bir süre ormana ilişkin yararına dair katlandığı risk, karşılanmamış olacağından; sözü edilen risk karşılığı en azından ödenen bedellerin bir kısmı ile teminat bedelinin hazineye gelir kaydedilmesi gerekmektedir.**

Açıklanan nedenle Yönetmeliğin 12. maddesinin kamu yararına aykırı şekilde düzenlenen 3. fıkrasının a bendinde yer verilen *“dışındaki bedeller ve teminat”* tümcesinin iptali gerekmektedir.

**IV-** Anayasa’nın 169. maddesinde, devletin ormanları koruyup geliştirmek için gereken tedbirleri alacağı ve ormanların devlet tarafından yönetilip işletileceği hükme bağlanmışken; Yönetmeliğin *“İzin sahalarının kontrolü, sorumluluk ve ilave tesis yapılması”* başlıklı 22. maddesinin 1. fıkrasının 2. cümlesi *“Bölge müdürlüğü izin sahalarının kontrolünü bütçe ödenekleriyle sınırlı olmak kaydıyla serbest yeminli ormancılık bürolarına da yaptırabilir.”* demek suretiyle devletin, Anayasa ile kendisine

---

Adres : Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. Av.Özdemir Özok Sokak No:8 06520 Balgat - ANKARA

Tel : 0 (312) 292 59 00 - Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi: [www.barobirlik.org.tr](http://www.barobirlik.org.tr) e-mail: [tbb@barobirlik.org.tr](mailto:tbb@barobirlik.org.tr)



# Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 22/04/2014

verilen yönetme, işletme ve gerekli tedbirleri alma yetkilerini dava konusu Yönetmelik hükmü ile devretmesi Anayasa'ya açıkça aykırılık oluşturduğundan iptal edilmesi gerekmektedir.

Nitekim 5531 sayılı “Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanun” uzmanlık alanlarına göre mesleğin faaliyetlerini düzenleyen 4. maddesi ile yetkilerini düzenleyen 5. maddesi, serbest yeminli ormancılık büroları kurulmasına ilişkin 7. maddesi ve “Ormancılık ve Orman Ürünleri Bürolarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Yönetmeliği”nde konuya ilişkin açık bir düzenleme de bulunmadığından; başta Anayasa'ya aykırı yetki devrine olanak veren Yönetmelik düzenlemesi, kanuna da uygunluk taşımamaktadır.

Bundan başka aynı fıkranın son cümlesinde “Ancak su isale hattı, baraj, gölet, doğalgaz boru hattı, petrol boru hattı, elektronik haberleşme sistemlerine ait baz istasyonu, enerji nakil hattı, yol, telefon iletim hattı izinlerinde saha kontrolleri yatırım tamamlanıncaya kadar her yıl, yatırımın tamamlanmasını takiben sonu sıfır ve beş ile biten yıllarda yapılır.” denmektedir.

**Baraj, doğalgaz, petrol boru hattı gibi enerjiye ait tesislerin ya da haberleşmeye ilişkin yatırımların öncelikli kamu hizmeti olması dolayısıyla kontrollerinin genel uygulamadan ayrılarak her yıl yerine tesisin tamamlanmasından sonra iptali talep edilen düzenleme uyarınca 5 yılda bir gerçekleştirilmesi, başta kamu yararı olmak üzere Anayasa’da devlete verilen ormanlara dair devlete verilen yönetme, işletme yetkisine aykırılık teşkil ettiği düşünülmektedir.**

Açıklanan nedenlerle Yönetmeliğin 22. maddesinin 1. fıkrasının 2. ve 3. cümlelerinin iptal edilmesi gerekmektedir.

V- Yönetmeliğin “İzne konu tesislerin kiraya verilmesi” başlıklı 27. maddesinin 2. fıkrası “Sağlık, eğitim ve spor tesisi yapımı maksadıyla verilen izinlere konu asli tesislerin kiralanmasına, işletme hakkının devredilmesine, yap-işlet-devret modeli ile yaptırılmasına izin verilmez. Ancak 8/11/2003 tarihinden önce Devlet idareleri adına araştırma, eğitim ve dinlenme tesisi yapılması maksadıyla verilen izinlerin üçüncü kişilere işlettirilmesine Bakanlıkça izin verilebilir.” hükmündedir.

**Dava konusu Yönetmelik hükmünün dayanağı Orman Kanunu’nun ek 11. maddesinin**

“Bu Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre;





# Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 22/04/2014

a) Sağlık, eğitim ve spor tesisi yapımı maksadıyla verilen izinlere konu asli tesislerin dışındaki kafeterya, kantin, otopark gibi yan ünitelerin kiralanmasının, aynı fıkra kapsamında diğer izinlere konu tesislerin tamamının veya bir bölümünün kiralanmasının veya özelleştirme uygulamaları kapsamında işletme hakkının devredilmesinin, yap-işlet-devret modeli ile yaptırılmasının izin sahibi tarafından talep edilmesi halinde izin verilebilir.” şeklindeki (a) bendi olup yasa maddesinde herhangi bir istisna bulunmazken yasa maddesini değiştirecek biçimde iptali talep edilen Yönetmelik hükmü ile istisna getirilmesi sözü edilen cümlenin iptali isteminde bulunma zorunluluğunu doğurmuştur.

VI- Anayasa'nın 124. maddesinde de belirtildiği gibi; bakanlıklar, “kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla,” yönetmelikler çıkarabilmektedir. Normlar hiyerarşisinde Anayasa ve yasaların altında yer alan yönetmeliklerin, yasal düzenlemeleri genişletmek ve değiştirmek gibi bir işlevleri bulunmamaktadır. Yasa hükümleri ancak bir başka yasa ile değiştirilebilir.

Normlar hiyerarşisi içinde daha üst nitelikte norm olan Anayasa ve yasaya uygunluğu zorunlu bulunan Yönetmeliğin, üst normun alttaki normla etkisiz hale getirilemeyeceğine ilişkin hukuk ilkesine (lex Superior) aykırı şekilde düzenlenen iptalini istediğimiz maddeler yürürlükte kaldığı sürece, gerek kamu yararı gerekse bireylere anayasal hak olarak verilen çevre hakkı, yasalara aykırı olarak çıkarılan dava konusu yönetmelik hükümleri ile kısıtlanacağından; ileride muhtemel, temel hak ve özgürlükler açısından onarılamaz zararların engellenmesi ve telafisi olanaksız bu durumun önlenmesi için, yargılama sonuçlanıncaya kadar yürütmenin durdurulmasını da talep zorunluluğu doğmuştur.

## HUKUKİ

**NEDENLER** : Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, T.C. Anayasası, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu, 5531 sayılı Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanun ve ilgili tüm yasal mevzuat.

**DELİLLER** : Yasal mevzuat ve gerekli her türlü kanıt.

**SONUÇ ve İSTEM** : Yukarıda açıklanan ve tetkik esnasında da saptanacak nedenlerle; 18.04.2014 tarih 28976 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Orman Kanununun 17/3 ve 18 inci maddelerinin Uygulama Yönetmeliği”nin 4. maddesinin 1. ve 5. fıkralarının, 5. maddesinin 1. fıkrasında geçen “define aranmasına” ibaresinin, 6. maddesinin 1. fıkrasının e bendinde yer alan “define arama izinlerinde define arama ruhsatını” tümcesinin, 7. maddesinin 2.

Adres : Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. Av.Özdemir Özok Sokak No:8 06520 Balgat - ANKARA

Tel : 0 (312) 292 59 00 - Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi: [www.barobirlik.org.tr](http://www.barobirlik.org.tr) e-mail: [tbb@barobirlik.org.tr](mailto:tbb@barobirlik.org.tr)



## Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 22/04/2014

fikrasında yer alan “define arama” ibaresinin, 12. maddesinin 3. fıkrasının a bendinde “dışındaki bedeller ve teminat” tümcesinin, 22. maddesinin 1. fıkrasının “Bölge müdürlüğü izin sahalarının kontrolünü bütçe ödenekleriyle sınırlı olmak kaydıyla serbest yeminli ormancılık bürolarına da yaptırabilir.” şeklindeki 2. cümlesi ile “Ancak su isale hattı, baraj, gölet, doğalgaz boru hattı, petrol boru hattı, elektronik haberleşme sistemlerine ait baz istasyonu, enerji nakil hattı, yol, telefon iletim hattı izinlerinde saha kontrolleri yatırım tamamlanuncaya kadar her yıl, yatırımın tamamlanmasını takiben sonu sıfır ve beş ile biten yıllarda yapılır.” şeklindeki 3. cümlesinin, 27. maddesinin 2. fıkrasının “Ancak 8/11/2003 tarihinden önce Devlet idareleri adına araştırma, eğitim ve dinlenme tesisi yapılması maksadıyla verilen izinlerin üçüncü kişilere işlettirilmesine Bakanlıkça izin verilebilir.” şeklindeki son cümlesinin **iptali ile yargılama sonuçlanıp hüküm kesinleşinceye kadar yürütmenin durdurulmasına**, vekalet ücreti ve yargılama giderlerinin davalıya yükletilmesine karar verilmesini vekaleten saygılarımızla dileriz.  
22.04.2014

Türkiye Barolar Birliği  
Vekili  
Av. Seray Şenfer

### **EKLER** \_\_\_\_\_:

Vekaletname Örneđi

- 1- “Orman Kanununun 17/3 ve 18 inci maddelerinin Uygulama Yönetmeliği”
- 2- Anayasa Mahkemesi’nin 26.01.2012 tarih, E.2010/85, K.2012/13 sayılı kararı